

Satakunnan alueyhteistyöryhmän kokous 8

Paikka: Microsoft Teams ja Satakunnan ammattikorkeakoulu luokka C210

Aika: tiistaina 13.9.2022 klo 13.05-15.10

Kokouksessa käytiin läpi alueyhteistyöryhmän ilmastotyön kuulumisia tilannekuvan saamiseksi.

Satakuntaliitto

JTF-valmistelussa on edetty. Alueelliset suunnitelmat ovat edenneet TEMiin ja tästä eteenpäin käsittelykierrokselle aina komissioon asti. Rahaston toimeenpano käynnistyy 2023 vuoden alussa. Satakunnan luonnos on nähtävillä Satakuntaliiton sivuilla. Satakunnan maakuntakaavan valmistelu etenee suunnitellussa aikataulussa. Ilmastonmuutoksen hillintä, sopeutuminen, luonnon monimuotoisuus ja luontokato ovat keskeisiä teemoja kaavan suunnittelussa. Parhaillaan tarkastelussa ovat tuulivoimatuotannon alueet (Satatuuli-hanke). Selvitys valmistuu lokakuun aikana. Tämän jälkeen käynnistyy vihreän siirtymän hankkeiden selvitys (mitä tarpeita näistä syntyy maakuntakaavalle). Satakuntaliitto on TEM:n ja YM:n Greendeal-hankkeessa mukana.

Satasairaala

Ympäristökäsikirja on lähes valmis sekä energiakatselmuksia tehdään kiinteistöihin. Ympäristö- ja energiatavoitteet seuraavaksi kolmeksi vuodeksi julkaistaan lähiaikoina.

Pori

Resurssiviisauden tiekarttatyö on käynnissä. HINKUn tiekarttatyö on käynnissä. Pori jätti EAKR-hakuun Ilmastoviisas kunta ja PK-yritys -hankkeen, jossa on mukana Rauma, Eurajoki, Kokemäki, Harjavalta, Eura, Säskylä ja Kankaanpää.

Eurajoki

HINKU-työryhmä päättänyt luoda konkreettisemmän tiekartan Canemuren luomasta päästövähennysskenaariosta. Taloyhtiöille on järjestetty energailta.

Rauma

Rauman kaupunki on KETS-toimenpiteenä investoimassa merkittävästi aurinkovoimaan. Kaupungissa on haku auki kestävän kehityksen koordinaattorille.

Varsinais-Suomen ELY

Vihreän siirtymän kannalta keskeisten hankkeiden käynnistämiseen ja suunnitteluun on palkattu uusi henkilö. ELYn sisäistä ilmasto-osaamisen työtä on kehitetty ja kehitetään jatkossa. Varsinais-Suomen Canemure on käsitellyt tiekarttatyössään maankäyttösektoria.

ProAgraria / MTK

Viljelijöiden osalta ilmastoasiat menevät konkreettisten hankkeiden kautta käytäntöön. Vuosi 2022 on kuitenkin kustannusten nousun osalta haastava, joten investoinnit ovat joko keskeytyneet tai siirtyneet. Metsäteollisuuden puolella näkyy energiakustannusten nousu, esim. energiapuun kysyntä on noussut merkittävästi.

SLL

Turvesuon käytöstä luopumisen edistämistä on seurattu. Aurinkovoimaloita pyritään asentamaan käytöstä poistuneille alueille. Tämä mahdollistaisi myös suokasvillisuuden paluun alueelle. Luonnonsuojelupiiri on pyrkinyt vaikuttamaan mm. tuulivoimalahankkeiden sijoittamiseen luonnon kannalta parhaisiin mahdollisiin paikkoihin.

SAMK

Kestävyys- ja vastuullisuustyö on käynnistetty sekä osallistutaan energiansäästöviikkoon. Resurssiviisauden tutkimuskokonaisuutta vetää Jari Mustonen.

Harjavalta

Suurteollisuuden investoinnit etenevät, mutta BASF odottaa edelleen päästöstä lupa-asiaan. Harjavallan kaupungin valmiussuunnitelmaa päivitetään energiakriisin seurauksesta. Harjavallassa on käynnistetty energiansäästötalkoot. Vuoden 2023 investoinneissa nousut esille aurinkoenergiainvestoinnit.

Pyhäjärvi-instituutti

Alkutuotannon kasvu- ja vastuullisuusohjelma on käynnissä. Useita eri hankkeita käynnissä liittyen ilmastonmuutoksen sopeutumiseen sekä vastuulliseen alkutuotantoon. Vesitalouteen liittyviä hankkeita tulee olemaan jatkossakin paljon, sillä kuivuus ja tulvakaudet ovat ilmastonmuutoksen seurauksena entistä ajankohtaisempia hallittavia asioita.

Priztech

Investointien valmistelu Satakunnassa on jatkunut mm. energiateollisuuden ja teknologiametallien investointien parissa. Investoinnit liittyvät kaasutalouteen sekä sähköistyvään liikenteeseen. Satakunnan vety- ja kaasutaloussuunnitelma on valmisteilla. Ravinteiden kierrätykseen on YM:n rahoittamana tehty Puhdistamolietteiden käyttö lannoitteina -selvitystä.

Kankaanpää

Kankaanpään ilmastojohtamisen hanke on edennyt. Hankkeessa on kartoitettu mitä kuntien ilmastotyö voi olla. Kaupungissa on nyt käyty kehittämisen näkökulmasta läpi kestävän liikkumisen teemaa. Traficomien avustuksella on tehty kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ohjelma. Vesihuollon energiatehokkuutta on tarkasteltu ilmastohankkeen puitteissa. Työssä on edetty kehittämissuunnitelmien ja yksityiskohtaisempien suunnitelmien tekoon. Uusiutuvan energian kuntakatselmus toteutettiin 2022 vuoden aikana. Vatajankoski Oy:n kanssa laadittiin energiakumppanuussopimus energiatarvoitteiden toteuttamiseksi. Palloiluhallille on suunnitteilla aurinkovoimala sekä kaukokylmän hyödyntäminen.

Siina Lehtinen kävi läpi kunnille rakennetun päästövähennysskenaarion rakenteen. Skenaario on luotu kaikille kunnille Satakunnassa. Vastaanotto on ollut hyvää ja työtä on hyödynnetty eteenpäin kuntien ilmastotyössä. Keskusteluissa on nostettu esille kuntakohtaisia haasteita, mutta myös tehtyjä toimia. Skenaarioista on toivottu myös vuosittaisia päivityksiä. LULUCF-sektorin hyödyntämisestä kompensatioissa toivottiin lisää tietoa.

Uusien ilmastohankkeiden valmistelun ja hakemisen tukeminen on Canemure-hankkeen toiminnan mukaista. Ympäristökestävyyttä metsätalouden vesienhallinnalla (VesiKestävä) on viides positiivisen rahoituspäätöksen saanut hanke, jossa Canemuren Satakunnan aluekoordinaattori on ollut valmisteluissa mukana. Tämän myötä on saavutettu määrälliset tavoitteet, mutta työtä jatketaan vielä uusien valmistelujen tarpeen myötä. Taija Seppälä toimii VesiKestävä hankkeen SAMKin osuuden projektipäällikkönä. Hanketta koordinoi Metsäkeskus ja kolmantena partnerina on Pyhäjärvi-instituutti.

Ilmastotyön vahvistaminen Satakunnassa-hankkeessa on perustettu Satakunnan ilmastoyhteistyöryhmä sekä toteutettu alkukartoituskysely. Esimerkkikunniksi hankkeessa on valittu Kokemäki ja Eura.

Esille tuotiin ilmastolain muuttamisen esitys, johon on tehty Satakuntaliitossa yhteistyössä kuntien kanssa lausunto. Lisäystä pidetään kannattava, mutta pidetään tärkeänä, että tähän varmistetaan riittävä rahoitus ja resurssit.

Meri Olenius ja Taija Seppälä kertoivat Canemure-hankkeen tulevista toimista:

a. Ilmastoloikat

Hankkeessa aloitetaan maakunnallisten ilmastotoimenpiteiden, eli Ilmastoloikkien keruu. Ilmastoloikkia on nähtävillä osoitteessa: <https://kestavyysloikka.ymparisto.fi/luokka/ilmastoloikka/> .

Canemure-projektiryhmä on maakunnan toimijoihin yhteydessä esille haluttavista asioista.

b. Ilmastotalkoot

Ilmastotalkoot järjestetään webinaarina 16.11. klo 12-15. Teemana on energiakriisi ja kuluttaminen.

c. Yhteistyö kuntien kanssa

Porin kaupungille fasilitoidaan kiertotaloustiekartan työpajoja samalla mallilla kuin ilmasto- ja energias strategiaa luodessa.